

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 101.932 van 18 december 2001
in de zaak A. 59.737/XII-2049.**

In zake : Peter DEVOS,
wonende te VILVOORDE,
Groenstraat 89

tegen :

1. de Vlaamse Gemeenschap,
2. de VZW Gemengde Scholen,
die woonplaats kiest bij
advocaat H. DEMEESTER,
kantoor houdende te GENT,
Koning Leopold II-laan 102.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Peter DEVOS op 6 september 1994 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van “de beslissing van de Kamer van Beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs nr. V.O./B.8./1994/DEVOS PETER” van 6 juli 1994;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur H. VERHULST;

Gelet op de beschikking van 31 mei 1995 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 16 juli 1994 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 september 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, van advocaat P. DEVERS, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en van advocaat H. DEMEESTER, die verschijnt voor de tweede verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd H. VERHULST;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (hierna : R.v.St.-wet);

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Na een tuchtonderzoek wordt verzoeker als onderwijzer aan een gesubsidieerde vrije school te Pepingen door de inrichtende macht ontslagen. Met een 23 februari 1994 gedateerde brief wordt deze beslissing aan verzoeker ter kennis gebracht.

1.2. Luidens artikel 72, 1°, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra kon verzoeker tegen voormelde beslissing beroep instellen binnen een termijn van twintig kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de sanctie door de inrichtende macht. Hij gaat pas op 14 april 1994 -na betekening van de opzegtermijn- in beroep, naar eigen zeggen omdat hij de brief van 23 februari 1994 niet ontvangen heeft.

1.3. Op 6 juli 1994 verklaart de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs verzoekers beroep wegens laattijdigheid onontvankelijk.

1.4. Alhoewel verzoeker niet eenduidig is wat het voorwerp van het beroep betreft, kan niet worden ontkend dat hij de beslissing tot ontslag vernietigd wil zien;

2. Over de procedure.

Overwegende dat aan de Vlaamse Gemeenschap, en met name aan de minister-president van de Vlaamse regering, met een op 28 oktober 1994 in ontvangst genomen aangetekend schrijven ter kennis is gebracht dat binnen een termijn van zestig dagen een memorie van antwoord kon worden ingediend; dat de eerste verwerende partij pas op 5 april 1995 een dergelijke memorie heeft ingediend; dat dit laattijdig ingediend procedurestuk op grond van artikel 21, vijfde lid R.v.St.-wet ambtshalve uit de debatten moet worden geweerd;

3. Over de aanduiding van de verwerende partij.

3.1. Overwegende dat de eerste verwerende partij in de laatste memorie aanvoert dat de kamer van beroep, als structureel onafhankelijk en onpartijdig orgaan -ook tegenover de Vlaamse Gemeenschap-, als tegenpartij dient te worden aangewezen; dat zij verzoekt de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, buiten de zaak te stellen;

3.2. Overwegende dat in een geding voor de Raad van State de verwerende partij in de regel een rechtspersoon is; dat voor de aanwijzing van de verwerende partij in het kader van de procesvoering het vooral van belang is welke rechtspersoon gehouden kan zijn tot de uitvoering van een eventueel vernietigings-arrest en de daaraan verbonden verplichting tot rechtsherstel;

Overwegende dat de rechtsstrijd die voor de Raad van State wordt gevoerd, geordend is uitgaande van het beginsel van de inquisitoriale procedure, zodat de bevoegde organen van de Raad van State gehouden zijn die rechtsstrijd ambtshalve in de voorgeschreven banen te leiden; dat het lid van het auditoraat dat met toepassing van artikel 5 van het algemeen procedurereglement is aangeduid, derhalve bevoegd is om op het zicht van de bestreden beslissing ambtshalve als tegenpartij zodanig overheidslichaam of zodanige rechtspersoon bij het ingespannen proces te betrekken, als normalerwijze in aanmerking komt om de verdediging van de rechtmatigheid van die beslissing op te nemen;

Overwegende dat in dit geval de verzoeker, ter uitvoering van artikel 2, § 1, 3°, van het algemeen procedurereglement, in het verzoekschrift naast de betrokken inrichtende macht, als mogelijke tweede tegenpartij vermeldt :

“Vlaamse Gemeenschap, Kamer van Beroep Gesubsidieerd vrij Onderwijs”, zijnde een orgaan van de Vlaamse Gemeenschap; dat het bevoegde lid van het auditoraat beide door verzoeker aangeduide tegenpartijen als verwerende partijen heeft beschouwd; dat het verzoekschrift aan de Vlaamse Gemeenschap, en met name aan de minister-president van de Vlaamse regering, is betekend; dat de minister-president bij brief van 28 oktober 1994 aan de Raad van State heeft laten weten dat het verzoekschrift voor verder gevolg aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken is gezonden; dat de Vlaamse regering, namens wie krachtens artikel 82 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de rechtsgedingen van de Vlaamse Gemeenschap in beginsel worden gevoerd, aldus van meet af aan zelf het verweer heeft gevoerd en nooit de intentie blijkt te hebben gehad dat verweer door het andere betrokken orgaan van diezelfde rechtspersoon te laten voeren, namelijk de kamer van beroep van het vrij gesubsidieerd onderwijs; dat de Vlaamse Gemeenschap als betrokken rechtspersoon in elk geval als verwerende partij in deze zaak moet worden beschouwd, welk van haar organen ook het verweer voert;

Overwegende dat in die omstandigheden op de in de laatste memorie geformuleerde vraag niet kan worden ingegaan; dat daarbij overigens ook moet worden overwogen dat door die vraag eerst in de laatste memorie te uiten, en niet bijvoorbeeld in een tijdig ingediende memorie van antwoord, de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, niet heeft bijgedragen tot een normaal verloop van de procedure, daar in die stand van het geding het in de zaak betrekken van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de kamer van beroep van het vrij gesubsidieerd onderwijs, erop zou neerkomen dat de procedure praktisch helemaal zou moeten worden overgedaan om dat orgaan in staat te stellen zijn verweer te voeren;

4. Over de bevoegdheid van de Raad van State.

Overwegende, ambtshalve, dat de vraag rijst of de Raad van State ter zake bevoegd is;

4.1. Overwegende dat in het auditoraatsverslag de stelling wordt verdedigd dat de Raad van State in deze niet bevoegd is, omdat de rechtsverhouding tussen verzoeker en de inrichtende macht contractueel van aard is zodat de justitiële rechter bevoegd is, niet de administratieve rechter;

4.2. Overwegende dat verzoeker het in zijn laatste memorie niet eens is met die zienswijze; dat hij wijst op het feit dat de beslissing van de kamer van beroep, die bindende kracht heeft voor het personeelslid en de werkgever, het voorwerp van het beroep uitmaakt; dat volgens hem die kamer een administratief orgaan is;

Overwegende dat verzoeker de Raad van State vraagt volgende prejudiciële vragen aan het Arbitragehof voor te leggen :

1. “Enerzijds bepaalt Art. 31 van het decreet van 27/03/91 dat elke ‘benoeming’ in het vrij onderwijs bij overeenkomst, in ten minste twee exemplaren geschiedt, anderzijds stelt datzelfde statuut (...) ondubbelzinnig dat de bevoegdheid i.v.m. het ontslag bij de overheid ligt (de beslissing van de Kamer is bindend). (...) Is het decreet, wat betreft deze twee punten, contradictorisch?”.

2. “(Uit) art. 31 § 2 4° (van hetzelfde decreet) zou moeten blijken dat het om een contractuele verbintenis gaat. Ik wens Uw aandacht te vestigen op datzelfde art 31 § 8 : ‘De Vlaamse Executieve bepaalt de regels volgens welke de vaste benoeming wordt meegedeeld aan het departement van onderwijs opdat zij zou uitwerking hebben ten aanzien van de overheid’. Ook wat betreft deze twee punten zou een prejudiciële vraag niet misplaatst zijn”.

3. “De conclusie van (het arrest van het Arbitragehof nr. 27/95 van 21 maart 1995, punt B.9) luidt : ‘De privaatrechtelijke universiteiten zijn, als onderwijsinstellingen op academisch niveau, functionele openbare diensten die ten behoeve van de gehele bevolking of een gedeelte ervan worden georganiseerd met het oog op het vervullen van een taak van algemeen belang. Beide categorieën van universiteiten vervullen derhalve een taak van algemeen belang’. Als dit voor de universiteiten het geval is, is dit nog tien keer meer het geval voor basisscholen. Denk maar aan de schoolplicht tot 18 jaar ... : kinderen van 6 tot 18 jaar moeten naar school van de overheid, studenten aan de universiteit mogen naar school. Zij gaan naar de universiteit uit vrije wil. Of laten we het formuleren met de woorden van de procureur-generaal : ‘Tussen een universiteit en een student kan er een verbintenis tot stand komen door een wilsovereenkomst tussen beide partijen. Tussen een basisschool en een leerling is het de overheid dien eenzijdig bepaalt dat leerlingen naar school moeten! Dat is althans de regel’. Ik wil er Uw aandacht op vestigen dat deze eenzijdigheid zowel betrekking heeft op scholen uit het vrije net, als op scholen uit het officiële net. (...)”

Mijn volgende prejudiciële vraag : Schendt het decreet van 27/03/91 het gelijkheidsbeginsel?”;

4.3. Overwegende dat verzoekers eerste twee vragen, op zichzelf beschouwd, kennelijk niet als vragen in de zin van voormeld artikel 26, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof te beschouwen zijn, daar in deze vragen wordt gepeild naar contradicties in artikel 31 van het rechtspositiedecreet en het Arbitragehof niet bevoegd is om zich daarover uit te spreken; dat de eerste twee vragen wel als illustraties kunnen worden beschouwd van de stelling die verzoeker in de derde vraag ontwikkelt; dat de drie door verzoeker opgeworpen vragen terug te brengen zijn tot één basisvraag, namelijk de verenigbaarheid met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel van de uit het decreet van 27 maart 1991 blijkende verschillende behandeling van het onderwijzend personeel naar gelang het om personeel van het vrij onderwijs, dan wel om personeel van het officieel onderwijs gaat; dat de uit artikel 26, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 voortvloeiende verplichting om een vraag zoals bedoeld in § 1 van dat artikel, opgeworpen voor de Raad van State, aan het Arbitragehof voor te leggen, niet inhoudt dat de Raad van State de gebruikte bewoordingen zonder meer zou moeten overnemen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Aan het Arbitragehof wordt volgende prejudiciële vraag voorgelegd :

Schendt het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psychomedisch-sociale centra het gelijkheidsbeginsel neergelegd in de artikelen 10, 11 en 24, § 4, van de Grondwet, in zoverre uit de bepalingen ervan wordt afgeleid dat het personeel van het vrij leerplichtonderwijs bij overeenkomst in dienst wordt genomen -zodat de Raad van State onbevoegd is om over betwistingen terzake te oordelen-, terwijl de regels die de rechtspositie van het personeel van het officieel onderwijs bepalen eenzijdig worden vastgesteld?

Artikel 2.

De kosten worden in beraad gehouden.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
achttien december 2001, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

J. DE BRABANDERE.